

Skolen. Det er oplyst, at Foreningen har indsamlet ad privat Vej 4,000 Kr., og den har andraget Københavns Kommune om et lignende Beløb. Man har fra Ministeriets Side stillet som Betingelse for et Statstilskud, at der ydes et tilsvarende Beløb fra Københavns Kommunes Side. Jeg henviser i øvrigt angaaende Oplysninger om denne Sag til Bilag Nr. 179.

Hermed skal jeg anbefale samtlige de stillede Ændringsforslag.

Slebsager: Jeg har tilladt mig at stille et Underændringsforslag til Ændringsforslag Nr. 186 paa Udvalgets Liste. Jeg foreslaar deri, at det Beløb, som af Ministeren er foreslaaet som Forøgelse af Tilskuddet til Privatseminarierne, 79,000 Kr., forhøjes til 118,500 Kr. Forskellen mellem Ministerens og Finansudvalgets Forslag paa den ene Side og mit Underændringsforslag paa den anden er denne, at medens det i det første foreslaas at yde Privatseminarierne et Tilskud lig med $\frac{1}{3}$ af deres Lærerlønniger, foreslaar jeg, at Staten yder Halvdelen af Lærerlønningerne. Jeg maa her have Lov til at minde om, at da der i Rigsdagssamlingen 1908—09 blev fremsat et Forslag om Ordningen af vore Seminarieforhold, var der blandt andet med Hensyn til Tilskuddet til Privatseminarierne fra Regeringens Side foreslaaet, at der skulde ydes et Statstilskud lig med Halvdelen af Lærerlønningerne. Dette Forslag blev tiltraadt af Udvalgsflertallet. I det hele taget var der den Gang indenfor hele Udvalget, tror jeg, man kan sige, Enighed om, at det var ganske nødvendigt at gaa til en betydelig Forbedring af Privatseminariernes økonomiske Forhold. Selv om der indenfor Udvalget var Uenighed om mange andre Spørgsmaal, var der, saa vidt man kan skønne i alt Fald, Enighed til Stede med Hensyn til dette ene: Forbedring af Privatseminariernes økonomiske Forhold. Det omtalte Lovforslag blev jo ikke gennemført. Naar Forholdene har stillet sig i hvert Fald nogenlunde for Privatseminarierne i de første Aar derefter, er Aarsagen dertil den, at Elevtilgangen var meget stærkt stigende. Antagelig var Lønningslovene af 1908 først og fremmest Aarsagen til denne stærke Tilgang, og Tilgangen blev ved at stige til Aaret 1911. Da blev der i samtlige Seminariers Førsteklasser optaget 851 Elever. Hermed kulminerede imidlertid Tilgangen, og den begyndte at gaa nedad. I Sommeren 1915 blev der, efter hvad der er oplyst i Bilag Nr. 164, i samtlige Seminarier kun

optaget ca. 400 Elever. Jeg tror, at dette Tal oven i Købet er lovlig stort; der meldte sig vistnok ca. 400 Elever til Optagelse, men jeg tror ikke, der blev optaget flere end godt og vel 350. Det er jo en overordentlig betydelig Nedgang.

Den Tilgang, der i de første Aar var til de private Seminarier — og til Seminarierne i det hele taget —, var imidlertid ikke tilstrækkelig til at bringe dem ud over de økonomiske Vanskeligheder. Det var nødvendigt for dem at gaa til en meget betydelig Forøgelse af Skolepengene for i det hele taget at kunne klare sig i økonomisk Henseende. Og naar man ser, at Tilgangen af Elever nu er blevet saa meget mindre, som Tilfældet er, vil det være ganske klart, at de økonomiske Forhold for Privatseminarierne er mildest talt slette — ja, man kan godt sige, at de i det sidste Par Aar i Virkeligheden har været ganske utaalelige —, og at det er en Nødvendighed, at Staten træder til og støtter dem, saaledes at de kan komme ud over de nuværende Vanskeligheder. Det kan de efter min Formening ikke ved den af Ministeren foreslaaede Forøgelse af Tilskuddet med 79,000 Kr., og derfor er det, jeg har tilladt mig at stille dette Underændringsforslag om at forhøje Beløbet til 118,500 Kr., hvorved Staten som sagt vil komme til at yde Halvdelen af Lærerlønningerne i Overensstemmelse med, hvad der var foreslaaet i Regeringsforslaget og af Udvalgsflertallet i 1908—09, paa et Tidspunkt, da Seminarierne langt fra var saa vanskeligt stillede i økonomisk Henseende, som de er i dette Øjeblik.

Jeg har henvendt mig til et Par af vore med Hensyn til Elevantal bedst stillede Privatseminarier for at faa at vide, hvorledes de økonomiske Forhold vilde stille sig for dem, hvis de fik en Forøgelse af Tilskuddet efter Ministerens Forslag, og jeg har modtaget Oplysninger, der efter min Mening stiller Sagen i klar Belysning og viser, at det af Ministeren foreslaaede Tilskud ikke er tilstrækkeligt. Det ene Seminarium havde i de nærmest foregaaende Aar 110—120 Elever, fordelte i 3 Klasser. Det vil i det kommende Aar have højst 80 Elever, og Antallet vil i det kommende Aar blive endnu lavere. Nu er et Elevantal af 80 slet ikke noget lille Tal for et Seminarium; i Virkeligheden skulde et Seminarium kunne gaa med 60 Elever, 20 i hver Klasse. For et Seminarium som dette vil Udgiftssiden efter den Kalkulation, der er foretaget, stille sig saaledes: Lærerlønninger 15,100 Kr., Lys og Brændsel ca. 2,000 Kr., Skatter